

مجموعه کتاب های آموزش پیش از دبستان
دوره کودکان ۵ تا ۶ سال
دوره فصل پاییز

به سفارش معاونت آموزش ابتدایی
اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی

مؤلفین:

علی سعیدی
محمد مهدی پامشاد
جوادی فتح آبادی

سرشناسه	: سعیدی علی، ۱۳۵۴
عنوان و نام پدیدآورندگان	: مجموعه کتاب های آموزش پیش از دبستان ویژه کودکان ۵ تا ۶ سال فصل پاییز
مشخصات نشر	: مؤلفین علی سعیدی ، محمد مهدی بامشاد، جواد فتح آبادی
مشخصات ظاهری	: به سفارش معاونت آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی
شابک	: مشهد: مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب ، ۸۰ ص
وضعیت فهرست نویسی	: ۹۷۸-۹۶۴-۴۲۹-۹۰۶-۳
موضوع	: فیا
موضوع	: آموزش پیش دبستانی - راهنمای آموزشی Education, Preschool-- Study and teaching
شناسه افزوده	: فعالیت های فوق برنامه
شناسه افزوده	: بامشاد، محمد مهدی - فتح آبادی ، جواد
رده بندی کنگره	: اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی - معاونت آموزش ابتدایی
رده بندی دیویی	: ۱۳۹۵ ۷۳۳/۶ LB۱۷۷۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۷۲/۲۱۰۷
	: ۴۳۲۰۵۷۷

نام کتاب.....	مجموعه کتاب های آموزش پیش از دبستان مخصوص کودکان ۵ تا ۶ سال فصل پاییز
نویسندگان.....	به سفارش معاونت آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی
ناشر.....	علی سعیدی ، محمد مهدی بامشاد، جواد فتح آبادی
صفحه آرا.....	مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب
نوبت چاپ.....	فاطمه جعفری پور ناصری- هلیا احمدی - زهرا مصبی - میثم غرم دین
قطع.....	اول
شمارگان.....	رحلی
قیمت.....	۵۰۰۰ نسخه
چاپ.....	۱۰۵۰۰ تومان
شابک.....	دقت
	۹۷۸-۹۶۴-۴۲۹-۹۰۶-۳

مرکز پخش: مشهد، خیابان امام خمینی، جنب اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی

بازرگانی: (۰۵۱)۳۲۲۸۱۴۱۰

دفتر نشر: (۰۵۱)۳۲۲۸۰۱۶۷

سفارشات: (۰۵۱)۳۲۲۸۳۴۲۲

Web site - www.zarihaftab.ir

Email - zarihaftab@gmail.com

«حق چاپ محفوظ است»

مربیان عزیز و اولیای ارجمند، کودکان بزرگ‌ترین سرمایه‌ی انسانی و بیشترین ثروت کشورها محسوب می‌شوند و سرمایه‌گذاری در راه سلامت، رفاه و تعلیم و تربیت آنان، از هر سرمایه‌گذاری دیگر برای آینده‌ی کشور سودمندتر است. توجه به این ذخائر اجتماعی و تلاش در جهت پایداری رفتارها و نهادینه ساختن عادات درست آنان در این دوران، یکی از وجوهی است که "رشد و تکامل همه جانبه" افراد جامعه را در آینده رقم خواهد زد. بهترین فرصت پرورش انسان سالم و معقول، سال‌های اولان کودکی، یعنی دوران پیش‌دبستانی است.

ضروری است تأکیدات بنیانگذار راحل جمهوری اسلامی در وصایای گران‌قدر ایشان آن‌جا که گفته‌اند: «از امور بسیار با اهمیت و برنوشته‌ساز، مسئله‌ی مراکز تعلیم و تربیت از کودکان تا دانشگاه‌هاست» و نیز اشاره رهبر معظم انقلاب در جمع مسئولان، به خروجی آموزش و پرورش بعد از ۱۳ سال «با احتساب پیش‌دبستانی» مورد توجه قرار گیرد.

مربیان و اولیای ارجمند در تصدیق به این واقعیت که دوره پیش‌دبستانی دوره پیش‌آگاهی است نه پیش‌آگاهی. این شعار آموزش و پرورش در قطب پیش‌دبستانی است. کودکان در این مقطع آماده‌ی ورود به کلاس خواهند شد. این اولین و مهم‌ترین هدف دوره پیش‌دبستانی است.

در دوره پیش‌دبستانی، مربی نقش پی‌بدیل و مهمی در زندگی کودکان پرعهده دارد. کودکان نسبت به نحوه‌ی ارائه‌ی اطلاعات، اجرای فعالیت‌ها و فرصت‌هایی که می‌دهد در کلاس به فرد یا گروه می‌دهد و به طور کلی به نحوه‌ی کار مربی واکنش نشان می‌دهند و ارتباط متقابلی آن‌ها را در دوره پیش‌دبستانی باید به پرورش کل شخصیت کودک پرداخت، او را به چشم یک «انسان» دید؛ انسانی کوچک با توانایی‌های بزرگ، انسانی که نیازمند آموختن و شخصیت‌سازی است. نوآموزی قوی، مبتکر، کنج‌گاو، علاقه‌مند به آموختن، خواستار دوست داشتن و دوست‌داشته شدن.

برای کلیه مدیران، مربیان و نوآموزان عزیز دوره پیش‌دبستانی آرزوی موفقیت و سلامتی داریم. بر خود لازم می‌دانم از کار گروه تولید محتوای پیش‌دبستانی استان و تمامی همکاران و همراهانی که در تهیه و تدوین این اثر ما را یاری فرمودند، تشکر و قدردانی نمایم.

ابوالحسن حقیقی

معاون آموزش ابتدایی

اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی

کودکان ارزشمندترین سرمایه جامعه و نعمت الهی خداوند هستند که مسئولیت تعلیم و تربیت آنان به پدر و مادر و نظام آموزشی سپرده شده است.

پیامبر اکرم اسلام (ص) و پیشوایان معصوم (ع) بر ضرورت توجه به آموزش و پرورش کودکان و استفاده از فرصت های طلایی، همواره تأکید داشته اند، لذا شناخت دقیق ویژگی های کودکان و تلاش برای برنامه ریزی بر اساس نیازمندی های آنان و اولویت های اجتماعی و فرهنگی از سوی والدین و مربیان و مدیران نظام آموزش و پرورش بسیار ضروری است. در سال های اخیر تلاش های قابل توجه در این حوزه انجام گرفته است که امید است با افزایش دانش، مهارت و نگرش برنامه ریزان و مدیران و معلمان و همدلی و همراهی اولیا، سطح کیفی فعالیت های این حوزه افزایش یابد.

مجموعه حاضر نیز در این مسیر، فعالیت های پیشین به همت اعضای کارگروه تألیف محتوای پیش از دبستان و با تدبیر و حمایت^۱ ره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی تألیف و تدوین گردیده است و مؤلفان کوشیده اند با تکیه بر آداب آدرباشی و پرورشی خویش و بهره مندی از نظر و رهنمودهای مربیان و مدیران و راهنمای برنامه درسی^۲ حس از دبستان مصوب شورای عالی وزارت آموزش و پرورش، محتوای مناسب برای کودکان این دوره تهیه^۳ کنند. امید است با برگزاری دوره های توجیهی حضوری و غیر حضوری، مربیان و مدیران محترم با اهداف و روش تدریس و آموزش مجموعه ها آشنایی بیشتری بیابند و در تحقق اهداف این دوره ما را یاری نمایند.

محتوای حاضر برای دو گروه سنی پیش دبستانی یک^۴ گروه سنی ۴ تا ۵ سال و پیش دبستانی دو (گروه سنی ۵ تا ۶ سال) تنظیم شده است و اصول زیر در تألیف آنها مدنظر^۵ است:

۱. توجه به ابعاد رشد کودک و ویژگی های مراحل رشد
۲. توجه به ارزش های فرهنگی ایرانی - اسلامی
۳. بهره مندی از رویکرد تلفیقی در آموزش مفاهیم
۴. توجه به اصل ارزشیابی مستمر و توصیفی در فرایند یادگیری
۵. توجه به نقش مشارکتی خانواده در فرایند آموزش و پرورش
۶. در نظر گرفتن تفاوت های فردی و توجه به شرایط فرهنگی و بومی کودکان
۷. توجه به خودآموزی و اصل عزت نفس کودکان
۸. هماهنگی و همسویی با اهداف دوره ابتدایی
۹. اولویت دادن به بازی و فعالیت های نشاط آور و پرهیز از حافظه مداری

توصیه های زیر به شما در استفاده ی هر چه بهتر از محتوای این مجموعه یاری می رساند:

۱. این مجموعه شامل سه جلد کتاب آموزش با ۲۵ موضوع جداگانه و سه جلد کتاب مکمل (کاربرد) ویژه کار در منزل است. هر موضوع یا واحد یادگیری دستکم شش فعالیت را در بر دارد که در حوزه های یادگیری دینی و اخلاقی، اجتماعی، زبان آموزی، بهداشت، تربیت بدنی، ریاضی و هنر و خلاقیت تنظیم گردیده است (در مجموعه پیش دبستانی یک، ۲۵ نگاره برای آموزش پیش بینی شده است که مربی پس از آموزش آن، به کتاب می پردازد).

۲. پیش از تدریس ضرورت دارد مربیان محترم، کتاب مربی را مطالعه کنند و با توجه به آن، طرح و برنامه ی تدریس واحد یادگیری را متناسب با ویژگی های کودکان و شرایط یادگیری تنظیم کنند. تسلط هر چه بیشتر بر محتوا و روش های آموزش توفیق مربیان را افزایش می دهد.

۳. با توجه به رشد ذهنی کودکان، ضرورت دارد مربیان محترم ابتدا از روش مجسم و با بهره مندی از ابزارهای ملموس و امکانات موجود در محیط آموزشی استفاده کنند و سپس به فعالیت های کتاب بپردازند.

۴. تا حد امکان سعی می شود دستور کار فعالیت ها به زبان ساده و مستقیم بیاید؛ با وجود این در صورت نیاز، مربی به زبان درخور فهم کودکان به توضیح آن بپردازد.

۵. با توجه به اهمیت ارزش های معنوی، ضرورت دارد مربیان با اطلاع از شیوه های ارزشیابی، از راه های مختلف و با ابزارهای متناسب به سنجش آموخته ها، رفتارها و عملکرد کودکان بپردازند و در همه ی ابعاد رشد پیشرفت آنان را در نظر داشته باشند.

۶. توجه ویژه به مشکلات احتمالی جسمی، حرکتی دیداری و شنیداری کودکان ضرورت دارد. تفاوت های فردی در یادگیری نباید موجب محرومیت کودکان از آموزش گردد.

۷. در تدریس از روش های سنتی سخنرانی و معلم حوری پرهیز گردد و بر نقش کودکان در فرایند یادگیری توجه و تأکید گردد. محیط یادگیری باید آری، آسوده و ترس و اضطراب باشد و به محیط مشارکتی تبدیل گردد.

۸. در انجام فعالیت ها و تدریس از فعالیت های متنوع همچون قصه گوئی، سرودخوانی، بازی، نقاشی، کاردستی، نمایش خلاق، بحث و گفتگو، مشاهده، آزمایش، گردش علمی و تماشای فیلم بهره بگیرید.

۹. با توجه به اهداف تفصیلی دوره پیش از دبستان، در برنامه انس با قرآن، ریتم و فعالیت های زبان آموزی از آموختن خواندن و نوشتن حروف الفبا خودداری کنید زیرا این امر در اهداف مهم سال اول دبستان است که باید با شیوه صحیح و در زمان مناسب آموزش داده شود و ضرورت دارد برنامه های دوره پیش دبستانی هماهنگ با اهداف و محتوای دوره ی ابتدایی باشد.

در پایان امیدواریم مجموعه حاضر بتواند در تحقق آرمان های مقدس تعلیم و تربیت نظام اسلامی مربیان و اولیای گرامی را یاری رساند و در آموزش و پرورش کودکان مشتاق و سرمایه های ارزشمند این مرز و بوم به کار آید.

توفیق روزافزون شما را از خداوند سبحان آرزومندیم و مشتاقانه چشم انتظار رهنمودهای ارزنده تان در اصلاح و غنی سازی این مجموعه هستیم.

همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم

۸

واحد یادگیری ۱
من - تو - او (خودشناسی)

واحد یادگیری ۲
خانه و خانواده

۱۵

۲۱

واحد یادگیری ۳
کوچه و خیابان

واحد یادگیری ۴
آموزشگاه (من، مربی و دوستانم)

۲۸

۳۵

واحد یادگیری ۵
پنجره های شناخت (حواس)

فهرست کتاب

واحد یادگیری ۶

مخوردنی ها

۴۱

واحد یادگیری ۷

والدین باشیم (بهداشت تن و روان)

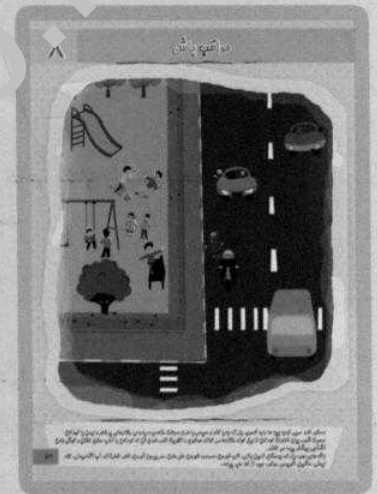
۴۹

واحد یادگیری ۸

مواظب باش

۵۹

واحد یادگیری ۹

بزرگ ریزان

۶۶

واحد یادگیری ۱۰

کتاب خوانی

۷۳

